

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
27.6.2005

2

Chirurgická péče - činnost v Jihomoravském kraji v roce 2004

(chirurgie vč. dětské, neurochirurgie, plastická chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, cévní chirurgie, ortopedie, hrudní chirurgie, léčba popálenin)

Surgical Care - Activity in the Jihomoravsky Region in 2004

(surgery incl. paediatric surgery, neurosurgery, plastic surgery, cardio-surgery, traumatology, venous surgery, orthopaedics, thoracic surgery, treatment of burns)

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o chirurgické péči v Jihomoravském kraji za rok 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti včetně úrazovosti a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny podle druhu zdravotnického zařízení, území a podle jednotlivých oborů.

Summary

Information on health service activity in the branches of surgery in Jihomoravský Region in 2004 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity including statistics of injuries, and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of health establishment, territory and by particular branches of surgery.

Podkladem pro zpracování informace o chirurgické péči je roční výkaz o činnosti oborů, který vyplňuje každé ambulantní oddělení a pracoviště chirurgických oborů, tj. v Jihomoravském kraji všeobecná chirurgie, včetně dětské, neurochirurgie, plastická chirurgie, ortopedie a léčba popálenin. V kraji nejsou zastoupeny obory cévní a hrudní chirurgie. Údaje o činnosti lůžkových oddělení chirurgie, neurochirurgie, plastické chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, ortopedie a léčby popálenin jsou převzaty z výkazu o lůžkovém fondu zařízení a jeho využití. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice, který byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V souvislosti se zákonem č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, a vzhledem ke změně kategorií nelékařských zdravotnických povolání, nejsou kategorie nelékařů totožné a tudíž plně srovnatelné s předchozími roky.

Ambulantní péče

Personální zajištění poskytované péče

Podle Registru zdravotnických zařízení poskytovalo koncem roku chirurgickou péči v kraji 181,11 lékařů a 417,06 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále ZPBD) na 179 odděleních a pracovištích chirurgických

oborů. Někteří lékaři vlastníci samostatnou ordinaci mají ještě na 29 místech v kraji svá detašovaná pracoviště. Kromě těchto zařízení jsou v kraji ještě 3 zařízení středoškoláků v oboru plastická chirurgie, která však nevykazují činnost. Všechna uvedená zařízení jsou znázorněna na mapě s názvem „Sídla zdravotnických zařízení zabezpečující ambulantní chirurgickou péči“. Pracovníci jsou vždy uváděni v tzv. evidenčním přepočteném počtu, což je součet úvazků. V průběhu roku neukončilo činnost žádné chirurgické pracoviště, naopak nově bylo zřízeno 6 pracovišť, v tom 2 pracoviště chirurgie, 1 traumatologie, 2 ortopedie a 1 pracoviště středoškoláka se zaměřením na plastickou chirurgii.

V tabulkách uvedené kapacitní údaje a údaje o činnosti a z nich vypočtené ukazatele jsou za zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz, tzn., že se týkají 175,82 lékařů a 408,07 ZPBD v evidenčním počtu, tj 97 % všech lékařů chirurgických oborů. Kromě nich se na výkazech sledují tzv. smluvní pracovníci, kteří poskytují v zařízení zdravotní péči, nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci. V kraji takto pracovalo 11,96 lékařů a 6,68 ZPBD.

Obory chirurgie a ortopedie jsou zastoupeny ve všech okresech, neurochirurgie, traumatologie, plastická chirurgie a léčba popálenin je pouze v Brně, a to kromě plastické chirurgie v ambulantní části lůžkových zařízení. V chirurgických ambulancích lůžkových zařízení poskytuje zdravotní péči více než polovina z celkového počtu chirurgů, třetina chirurgů pracuje v samostatných ordinacích. Pětina ortopedů pracuje v ambulantní části lůžkových zařízení a téměř 70 % ortopedů provozuje činnost v samostatných ordinacích. Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 9,62 chirurgů (ČR 9,97) a 5,21 ortopedů (ČR 5,29). Kromě Brna je nejvíce chirurgů na 100 tisíc obyvatel v okrese Břeclav (10,15) a ortopedů v okrese Blansko (5,48)

Činnost chirurgických oborů

Do sledované činnosti není zahrnuto 11 samostatných ordinací, které neodevzdaly vyplněný roční výkaz o činnosti; jedná se o 4 pracoviště chirurgická (2,29 lékařů), 2 ortopedická (2,40 lékařů) a 5 pracovišť plastické chirurgie (0,60 lékařů).

Ambulance chirurgických oborů poskytly celkem 1 397 638 ošetření-vyšetření (dále ošetření), první ošetření tvořila 38 %, konsiliární vyšetření necelých 7 % a kontrolní vyšetření něco málo přes 55 %. Z celkového počtu ošetření bylo 63 % provedeno na chirurgii a 30 % na ortopedii. Ambulance lůžkových zařízení se na počtu ošetření podílely 57 %. Na jedno lékařské místo připadlo v kraji 7 443 ošetření (ČR 7 276) a na jednoho obyvatele v průměru 1,2 ošetření pro chirurgickou diagnózu (ČR 1,3).

Do počtu prvních ošetření je zahrnuto 171 924 ošetření pro úraz, 86 % z nich je ošetřeno na chirurgických ambulancích a 10 % na ortopedii, zbývajícím procentu úrazů poskytla první ošetření pracoviště neurochirurgie (0,4 %), plastické chirurgie a popálenin (0,6 %) a traumatologie (3 %). Téměř 70 % všech úrazů bylo ošetřeno v ambulantní části lůžkových zařízení. Podle příčiny úrazů tvořily úrazy sportovní 22 %, pracovní (školní) téměř 16 % a dopravní 10 %. V přepočtu připadlo na 10 000 obyvatel kraje 1 532 úrazů (1 580 v roce 2003). Pod vlivem alkoholu bylo způsobeno 3 480 úrazů a pod vlivem drogy 90 úrazů. Čtvrtina všech úrazů připadla na děti do 14 let, utrpěly 40 568 úrazů, v přepočtu 2 434 úrazů na 10 000 dětí (2 403 v roce 2003). Podle četnosti u nich tvořily úrazy sportovní 29 %, pracovní (školní) 14 %, dopravní 11 %. Alkohol se podílel na 48 dětských úrazech, ke 2 úrazům došlo dokonce pod vlivem drogy. Při úrazech bylo ošetřeno 56 836 zlomenin, z toho 14 761 u dětí. Na 10 000 obyvatel kraje připadlo 506 zlomenin (480 v roce 2003), pro srovnání na 10 000 dětí to bylo 886 zlomenin (858 v roce 2003).

Lůžková péče v nemocnicích

V kraji bylo celkem 32 nemocničních lůžkových oddělení chirurgických oborů, v tom 18 oddělení chirurgických, 7 ortopedických, 2 traumatologická, 2 neurochirurgická a po 1 oddělení plastické chirurgie, léčby popálenin a kardiochirurgie. Níže uvedené údaje jsou bez kardiochirurgie, kde nebyl dán souhlas k publikování.

Chirurgické obory měly koncem roku k dispozici 1 949 lůžek, v tom chirurgie 62 %, ortopedie 15 %, traumatologie 11 %, neurochirurgie 5 %, plastická chirurgie 4 % a léčba popálenin 3 %. Z celkového počtu lůžek bylo 159 vyčleněno pro děti. Celkem bylo hospitalizováno 85 777 pacientů, z toho na chirurgii 65 % a na ortopedii 15 %. Nejvyšší průměrný denní stav obsazených lůžek na jednoho lékaře vykazovala chirurgie (5,3; ČR 5,1) a traumatologie (4,7; ČR 4,4). Nejvíce lékařů na 100 lůžek připadalo na léčbě popálenin (27,64; ČR 23,59) a nejvíce zdravotnických pracovníků nelékařů bez odborného dohledu na 100 lůžek bylo na neurochirurgii (111,22; ČR 94,19). Nemocniční letalita, což je počet zemřelých na 1 000 hospitalizovaných, se pohybovala od 22,6 na neurochirurgii po 1,4 na ortopedii; na pracovištích plastické chirurgie nezemřel žádný pacient. Nejvyšší využití měla lůžka na traumatologii, 325,1 dne. Nejdelší průměrná ošetrovací doba 11,6 a zároveň nejdelší prostoj lůžek 5,1 byly na oddělení léčby popálenin.

Lůžková péče v ostatních lůžkových zařízeních

V oboru plastická chirurgie mohou pacienti využít dalších dvou nestátních lůžkových zařízení v Brně. Další údaje nelze uvést, protože nebyl dán souhlas k publikování.

Zpracovala: MUDr. Jaroslava Pazourková
ÚZIS ČR Jihomoravský krajský odbor
Výstavní 17/19, 603 00 Brno
telefon: 543 184 164, fax: 543 184 165
e-mail: pazourkova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Zajištění ambulantní péče chirurgických oborů podle druhu zdravotnických zařízení

1/2

Druh poskytované péče	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	v tom (v %)		
					první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Chirurgické obory celkem							
Ambulantní část lůžkových ZZ	48	86,92	303,23	799 381	37,7	7,5	54,8
Samostatné ordinace lékařů specialistů	105	85,48	87,82	512 187	38,7	6,1	55,2
Ostatní ambulantní zařízení	15	15,38	23,70	86 070	38,7	3,2	58,1
Celkem	168	187,78	414,75	1 397 638	38,1	6,7	55,2
Chirurgie ³⁾							
Ambulantní část lůžkových ZZ	27	63,40	218,25	574 534	38,9	8,3	52,8
Samostatné ordinace lékařů specialistů	37	36,72	41,56	258 486	37,2	7,0	55,9
Ostatní ambulantní zařízení	8	7,90	13,30	44 945	36,7	1,1	62,1
Celkem	72	108,02	273,11	877 965	38,3	7,5	54,2
Neurochirurgie							
Ambulantní část lůžkových ZZ	2	3,00	16,00	24 312	31,3	7,7	61,1
Samostatné ordinace lékařů specialistů	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	2	3,00	16,00	24 312	31,3	7,7	61,1
Plastická chirurgie ⁴⁾							
Ambulantní část lůžkových ZZ	4	4,95	24,10	40 041	32,2	1,7	66,2
Samostatné ordinace lékařů specialistů	18	11,34	14,23	15 622	42,3	1,0	56,7
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	22	16,29	38,33	55 663	35,0	1,5	63,5
Traumatologie							
Ambulantní část lůžkových ZZ	1	1,90	6,00	18 136	32,9	0,9	66,1
Samostatné ordinace lékařů specialistů	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní ambulantní zařízení	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	1	1,90	6,00	18 136	32,9	0,9	66,1

Zajištění ambulantní péče chirurgických oborů podle druhu zdravotnických zařízení

2/2

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření (vyšetření)			
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	v tom (v %)		
					první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Ortopedie							
Ambulantní část lůžkových ZZ	14	13,67	38,88	142 358	36,3	6,5	57,3
Samostatné ordinace lékařů specialistů	50	37,42	32,03	238 079	40,2	5,5	54,3
Ostatní ambulantní zařízení	7	7,48	10,40	41 125	40,8	5,5	53,7
Celkem	71	58,57	81,31	421 562	38,9	5,8	55,3

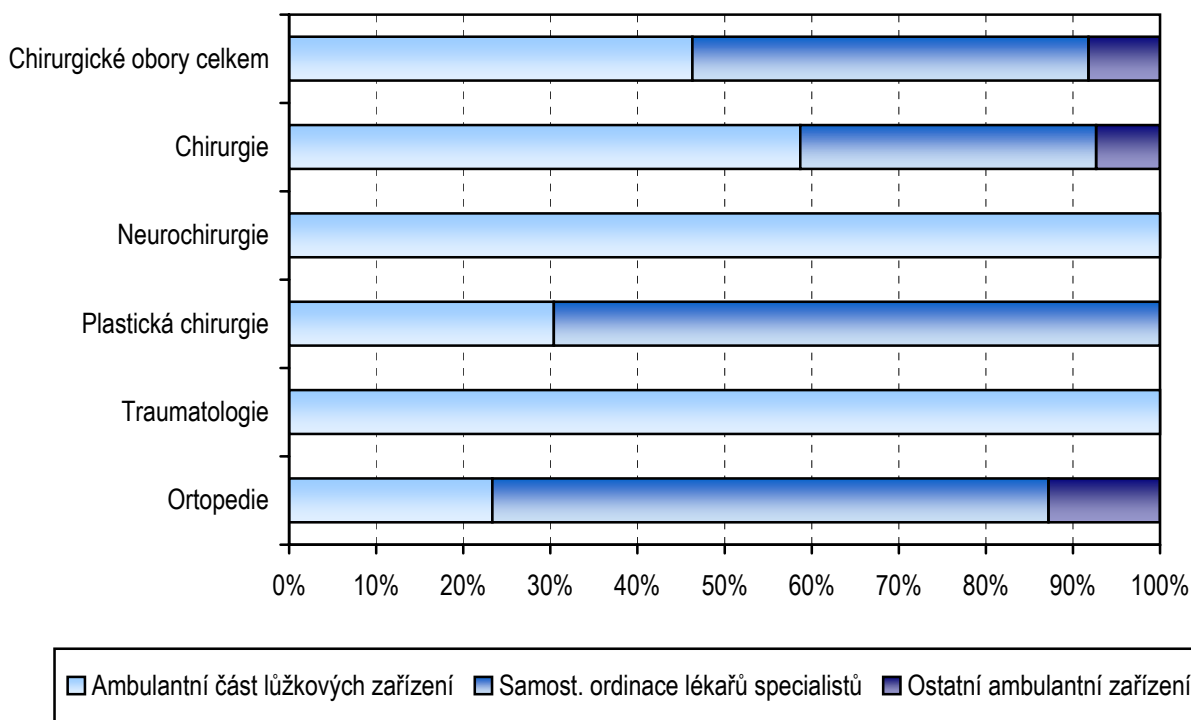
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu podle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

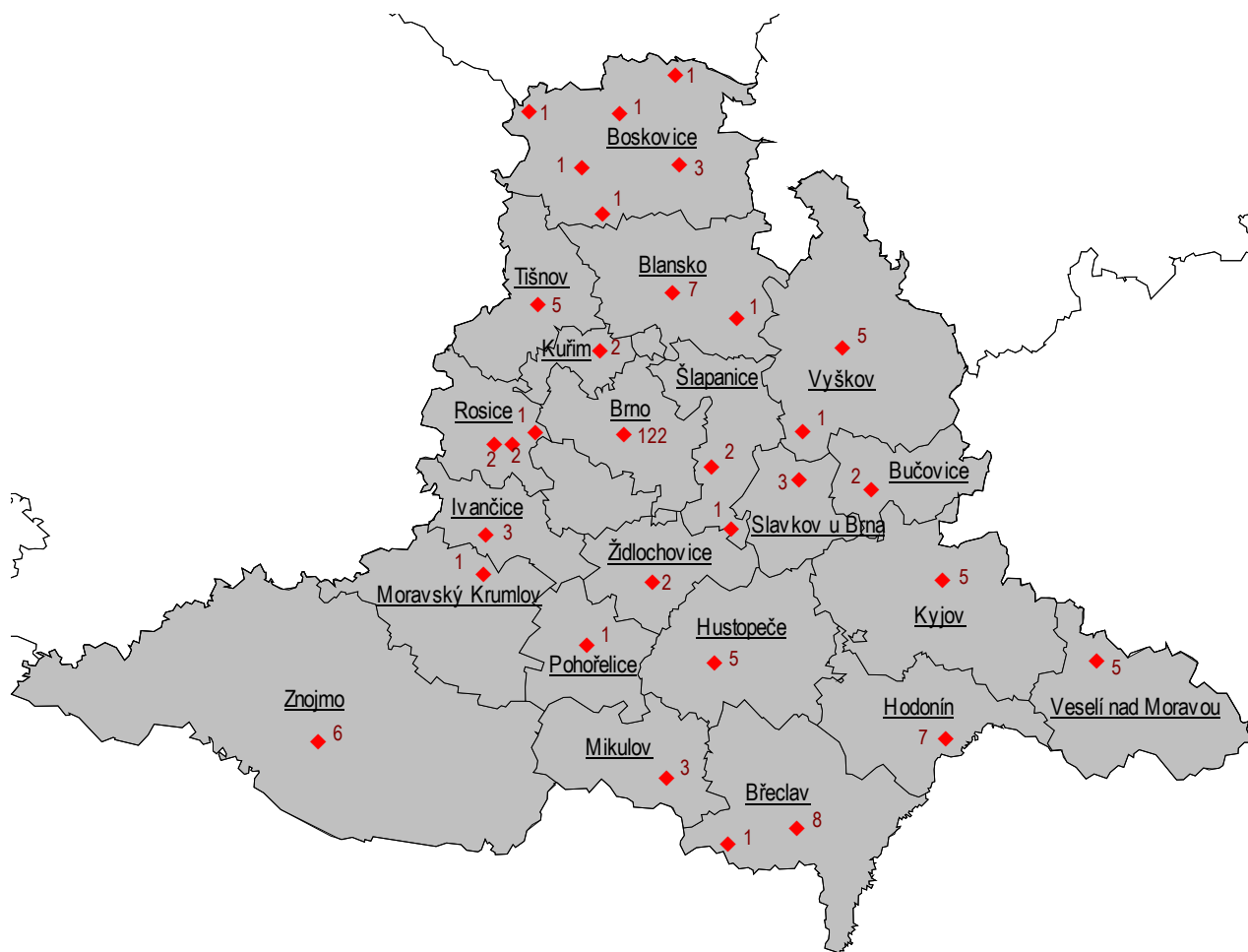
³⁾ Včetně dětské

⁴⁾ Včetně léčby popálenin

Struktura počtu lékařů chirurgických oborů podle druhu zařízení

Sídla zdravotnických zařízení zabezpečující ambulantní chirurgickou péči

- ◆ - sídlo ZZ poskytující ambulantní chirurgickou péči
- 122 - počet ZZ poskytujících ambulantní chirurgickou péči
- Brno - název ORP

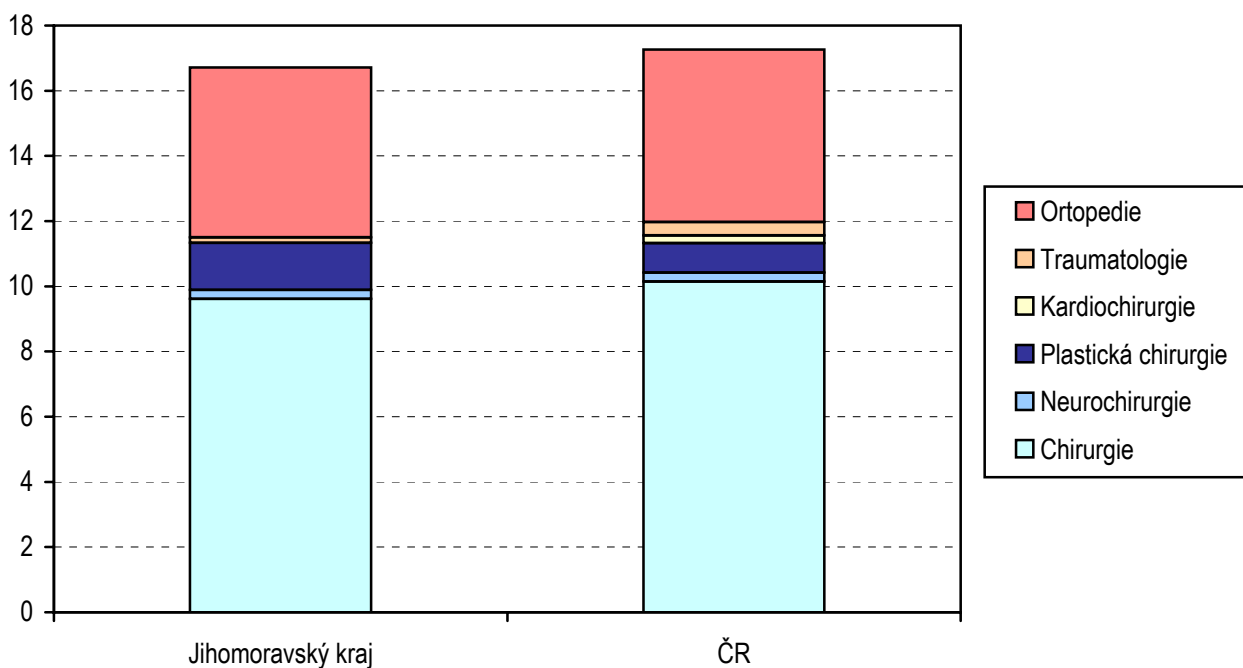
Zajištění chirurgické ambulantní péče podle okresů

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření (vyšetření)				Počet ošetření na 1 lékaře
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	v tom (v %)			
					první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření	
Blansko	13	14,78	19,00	122 770	42,2	2,6	55,2	8 306
Brno-město	95	109,05	308,89	784 873	34,6	7,8	57,6	7 197
Brno-venkov	12	10,32	11,91	75 838	39,3	2,2	58,5	7 349
Břeclav	16	18,15	18,75	122 502	41,1	3,6	55,3	6 749
Hodonín	16	17,47	28,18	143 605	44,7	8,8	46,5	8 220
Vyškov	9	8,87	18,03	78 906	41,9	5,4	52,7	8 896
Znojmo	7	9,14	9,99	69 144	46,3	9,4	44,2	7 565
Jihomoravský kraj	168	187,78	414,75	1 397 638	38,1	6,7	55,2	7 443
ČR	1 597	1 764,08	2 998,83	12 835 503	40,8	4,9	54,3	7 276

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu podle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

Počet lékařů na 100 tisíc obyvatel

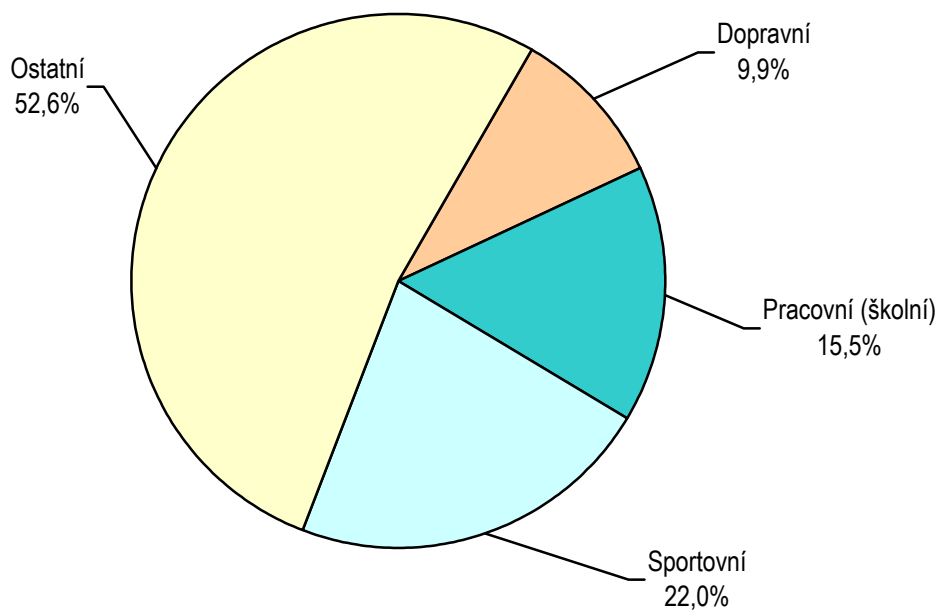
Počet ambulantně ošetřených úrazů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Úrazy						
		celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)		
				celkem	na 10 tis. dětí (0-14 let)	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních
Chirurgie ¹⁾		147 886	1 317,6	37 631	2 258,1	68,8	26,7	4,5
Neurochirurgie		690	6,1	3	0,2	100,0	-	-
Plastická chirurgie ²⁾		947	8,4	152	9,1	98,7	1,3	-
Traumatologie		4 550	40,5	61	3,7	100,0	-	-
Ortopedie		17 851	159,0	2 721	163,3	44,3	38,9	16,7
Chirurgické obory	v kraji	171 924	1 531,8	40 568	2 434,4	67,4	27,1	5,6
	ČR	1 824 015	1 787,0	446 456	2 900,4	61,9	32,7	5,4

¹⁾ Včetně dětské

²⁾ Včetně léčby popálenin

Struktura ambulantně ošetřených úrazů

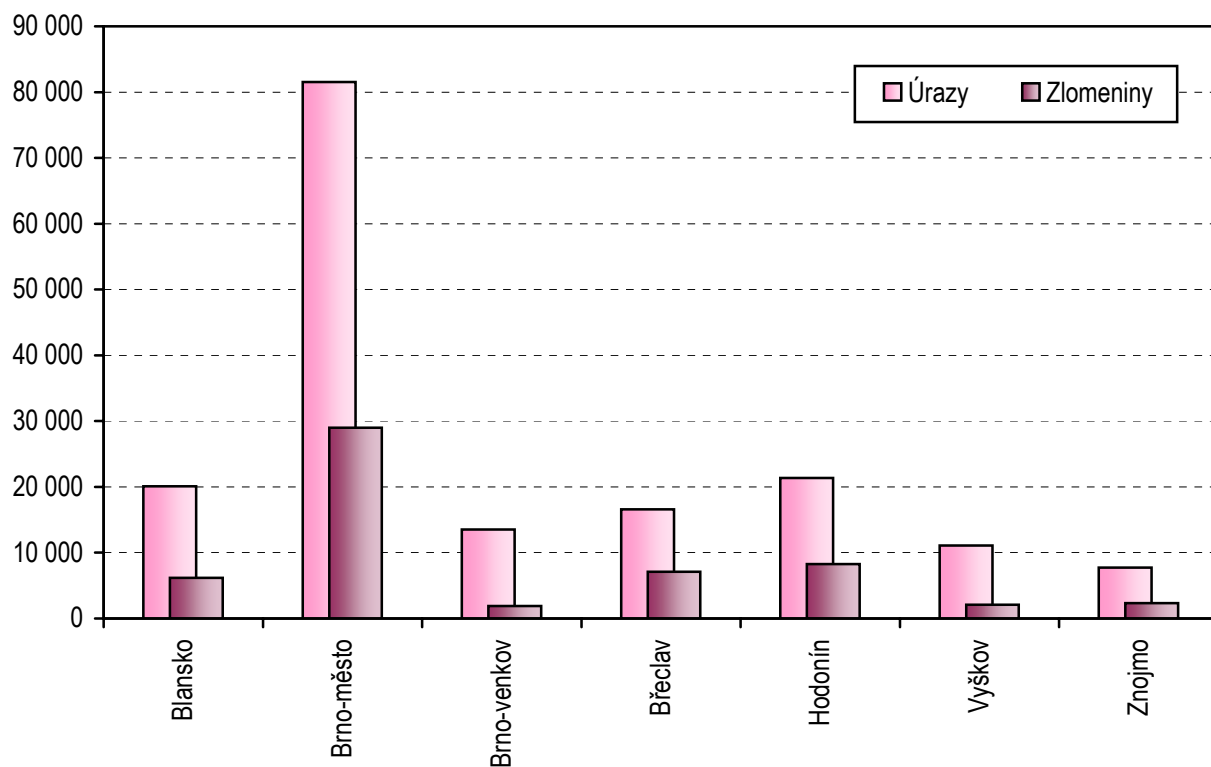
Počet ambulantně ošetřených zlomenin

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Zlomeniny						
		celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)		
				celkem	na 10 tis. dětí (0-14 let)	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních
Chirurgie ¹⁾		51 832	461,8	14 003	840,3	71,8	24,8	3,3
Neurochirurgie		121	1,1	-	-	100,0	-	-
Plastická chirurgie ²⁾		319	2,8	8	0,5	99,4	0,6	-
Traumatologie		899	8,0	-	-	100,0	-	-
Ortopedie		3 665	32,7	750	45,0	71,5	26,1	2,4
Chirurgické obory	v kraji	56 836	506,4	14 761	885,8	72,5	24,3	3,2
	ČR	472 064	462,5	118 905	772,5	63,7	30,6	5,8

¹⁾ Včetně dětské

²⁾ Včetně léčby popálenin

Úrazy a z toho zlomeniny

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnických pracovníků na chirurgických odděleních nemocnic

Ukazatel	Chirurgie 1)	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie	Léčba popálenin	Kardio- chirurgie	Traumato- logie	Ortopedie
	Jihomoravský kraj						
Počet oddělení	18	2	1	1	1	2	7
Počet pracovníků ²⁾							
lékaři	183,35	20,97	11,30	15,48	^	41,19	57,52
ZPBD ³⁾	749,27	105,66	36,93	52,00	^	139,02	165,58
sestra ³⁾ u lůžka	664,60	103,66	35,93	51,00	^	112,27	159,58
ZPOD ³⁾	160,13	21,54	8,00	12,00	^	38,77	45,00
Průměrný počet lůžek	1 212,00	95,00	75,00	56,00	^	216,00	295,25
Průměrný denní stav obsazených lůžek							
celkem	974,9	67,8	39,7	38,6	^	191,9	246,3
na 1 lékaře	5,3	3,2	3,5	2,5	x	4,7	4,3
na 1 sestru ³⁾ u lůžka	1,5	0,7	1,1	0,8	x	1,7	1,5
Počet lékařů na 100 lůžek	15,13	22,07	15,07	27,64	x	19,07	19,50
Počet ZPBD ³⁾ na 100 lůžek	61,82	111,22	49,24	92,86	x	64,36	56,13
Počet hospitalizovaných	56 142	3 415	3 083	1 215	^	9 267	12 655
Nemocniční letalita	14,1	22,6	-	18,1	^	3,4	1,4
Využití lůžek ve dnech	294,4	261,0	193,8	252,2	^	325,1	305,3
Průměrná ošetrovací doba	6,4	7,3	4,7	11,6	^	7,6	7,1
Prostoj lůžek ⁴⁾	1,1	1,2	2,4	5,1	^	0,9	1,0

1) Vč. dětské

2) Součet úvazků

3) Zdravotničtí pracovníci podle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

4) Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

^ Nebyl dán souhlas k publikování

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnických pracovníků na chirurgických odděleních nemocnic v ČR

Ukazatel	Chirurgie 1)	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie	Léčba popálenin	Kardio- chirurgie	Traumato- logie	Ortopedie
	ČR						
Počet oddělení	164	19	10	3	13	13	65
Počet pracovníků ²⁾							
lékaři	1 433,00	137,73	44,08	36,10	220,35	129,06	415,67
ZPBD ³⁾	5 938,99	627,33	152,42	156,00	1 034,13	426,41	1 464,04
sestra ³⁾ u lůžka	5 055,65	553,32	127,12	136,00	882,46	356,65	1 252,97
ZPOD ³⁾	1 386,64	127,75	33,80	36,00	162,33	121,27	366,93
Průměrný počet lůžek	9 956,81	666,68	305,75	153,00	613,28	722,09	2 730,50
Průměrný denní stav obsazených lůžek							
celkem	7 363,2	535,4	191,2	106,7	443,0	574,0	2 083,3
na 1 lékaře	5,1	3,9	4,3	3,0	2,0	4,4	5,0
na 1 sestru ³⁾ u lůžka	1,5	1,0	1,5	0,8	0,5	1,6	1,7
Počet lékařů na 100 lůžek	14,53	20,68	14,50	23,59	35,66	17,97	15,15
Počet ZPBD ³⁾ na 100 lůžek	60,23	94,19	50,14	101,96	167,33	59,39	53,35
Počet hospitalizovaných	424 444	26 172	15 177	2 892	16 968	32 195	112 187
Nemocniční letalita	15,7	14,4	0,3	21,2	34,4	4,9	2,2
Využití lůžek ve dnech	270,7	293,9	228,8	255,2	264,4	290,9	279,3
Průměrná ošetrovací doba	6,3	7,5	4,6	13,5	9,6	6,5	6,8
Prostoj lůžek ⁴⁾	1,7	1,1	2,0	5,5	3,2	1,2	1,7

¹⁾ Vč. dětské, hrudní a cévní chirurgie

²⁾ Součet úvazků

³⁾ Zdravotničtí pracovníci podle zákona č. 96/2004 Sb.:

 ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

 sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

 ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

⁴⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým oddělením chirurgických oborů v kraji:

Chirurgie

Fakultní nemocnice U svaté Anny, Brno (2 oddělení)
Fakultní nemocnice Brno (2 oddělení)
IN Boskovice a.s.
Masarykův onkologický ústav, Brno
Vojenská nemocnice, Brno
Nemocnice Milosrdných bratří, p.o., Brno
Bakešova nemocnice, p.o., Brno
RTB-Holding, a.s. chir. sanatorium, Brno
DELTA, s.r.o., Brno
Nemocnice Ivančice, p.o.
Nemocnice Břeclav, p.o.
Městská nemocnice Hustopeče
Nemocnice TGM Hodonín, p.o.
Nemocnice Kyjov, p.o.
Nemocnice Vyškov, p.o.
Nemocnice Znojmo, p.o.

Neurochirurgie

Fakultní nemocnice U svaté Anny, Brno
Fakultní nemocnice Brno

Plastická chirurgie a léčba popálenin

Fakultní nemocnice U svaté Anny, Brno
Fakultní nemocnice Brno

Kardiochirurgie

Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie, Brno

Traumatologie

Fakultní nemocnice Brno
Úrazová nemocnice Brno

Ortopedie

Fakultní nemocnice U svaté Anny, Brno
Fakultní nemocnice Brno (2 oddělení)
IN Boskovice a.s.
Nemocnice Břeclav, p.o.
Nemocnice Kyjov, p.o.
Nemocnice Znojmo, p.o.